

március 31-ig el kell bocsátani valamennyi zsidót, s ugyanezt kell tenni a csendőrségnél. Az elbocsátottakat osszák be munkaszolgálatos-alakulatokhoz. A minisztériumi osztályvezetők többsége egyetértett ezzel. Bardóczy Ferenc alezredes, a 8. osztály vezetője például „etikai érvekkel” támogatja meg a vezérkar álláspontját, kifejtve, hogy ha a zsidókat meghagyják tisztí rangjukban, vagy polgári alkalmazottként továbbra is foglalkoztatják őket, ezzel a minisztérium a második zsidótörvény előírásaival kerül ellentmondásba, amelyekből az következik, hogy a zsidók másodrendű állampolgárok. Mivel tehát a zsidóknak ez a társadalmi helyzetük, már csak „erkölcsileg” is lehetetlen meghagyni nekik a rangjukat. Sem a katonák, sem a polgári lakosság nem tudna azzal a tisztelettel nézni rájuk, ami egy katonatisztnek, egy ranggal bíró embernek kijár.<sup>32</sup> A minisztérium különböző osztályain szintén lázas tanácskozások folytak arról, hogy a tervezett harmadik zsidótörvényből milyen következtetéseket vonjanak le, és milyen intézkedéseket tehetnének. A legvégtetesebb álláspontra a vezérkar helyezkedett, nevezetesen azt akarta, hogy a lehető legszigorúbb intézkedések tétessenek meg. Bartha azon a nézeten volt, hogy a minisztérium olyan értelemben befolyásolja a törvényalkotást, hogy a magas kítüntetésekkal dekorált zsidó tűzharcosokkal tegyenek kivételt. A fegyelmi ügyekkel és kítüntetésekkal foglalkozó osztály vezetője, Híndy Iván ezredes ezzel szemben azon fáradozott, hogy zsidó és zsidó között ne tegyenek különbséget. Ellenzett mindennemű kivételezést, és azt hangoztatta, hogy a zsidókérdésnek a hadseregben mindössze egyetlen megoldása létezik, és pedig a teljes zsidótlanítás.<sup>33</sup>

A hadsereg szélsőségeinek álláspontját visszhangozták a szélső-jobboldali pártok képviselői a parlamentben, 1940 novemberében. Főleg a Nyilaskeresztes Párt képviselői tűntek ki gyűlölködő követeléseikkel. Szöllösi Jenő például azt indítványozta, hogy a kormány „szervezen becsületes munkaszolgálatot, szorítsa rá őket munkára, és ne okozzon az államnak felesleges pénzügyi kiadásokat, és ne okozzon a falu népének erkölcsi megbotránkozást”, – majd felszólította a kormányt, hogy szüntesse meg „a zsidó munkatáborokban tapasztalt szörnyű állapotokat”, mégpedig úgy, hogy „a zsidókat nagy táborokban a falu lakosságától távol szállásolják el, és komoly katonai fegyelem alatt komoly munkát végeztetnek velük”. Gosztonyi Sándor azt ajánlotta, hogy a munka nélküli keresztnyeknek szervezzenek közmunkát és a számlát fiztessék meg a zsidósággal. A nemzet két nagy társadalmi problémával néz szembe, az egyik a munkanélküliség, a másik a „zsidók kivételes helyzete”, s ezt a két problémát együtt és egymással összekapcsolva kell megoldani, hangoztatta Gosztonyi. Matolcsy Tamás szerint a zsidókat nem munkatáborba, hanem internálótáborba kell küldeni, s öccse, Má-